

Svar på Timo Juurikkalas och 20 andra ledamöters motion om att Vanda Energi ska dra sig ur Fennovoimas kärnkraftverksprojekt

VD/6009/00.02.00.03/2017

KN/ML/SB/EA

Ledamoten Timo Juurikkala och 20 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vanda Energi Ab som ägs av städerna Vanda och Helsingfors tillsammans deltar med en ägarandel på omkring fem procent i Fennovoimas och Rosatoms kärnkraftverksprojekt. Vanda Energi är den största kommunala ägaren i Fennovoima.

För en kommunal ägare är den mest betydande risken med Fennovoimas kärnkraftverk förknippad med projektets ekonomiska lönsamhet. Prognoserna och kalkylerna över de framtida elpriserna är i regel betydligt lägre än det prognostiserade självkostnadspriset för den el som produceras vid Hanhikivi 1-kraftverket. Enligt Mankalaprincipen förbinder sig projektets delägare till att köpa den el som produceras till självkostnadspris.

Därmed innebär det en betydande ekonomisk risk för Vanda Energi om man fortsätter att vara involverad i projektet och därigenom också en risk för bolagets ägare, dvs skattebetalarna i Vanda och Helsingfors. Dessutom är stora risker förknippade med Fennovoima bl.a. vad gäller tidtabellen och kostnaderna, kärnavfallslösningarna, EU:s energipolitik mm.

I Vandas och Helsingfors stadsfullmäktige lämnades i början av 2017 nästintill likalydande motioner om att lösgöra Vanda Energi från Fennovoimas kärnkraftsprojekt (Vanda FGE 23.1.2017). I Vandas stadsstyrelse fick motionen avslag (Sstyr. 8.5.2017), men Helsingfors stadsfullmäktige visade en positiv inställning till motionens innehåll och beslutade att återremittera motionen för ny beredning.

Situationen har alltså ändrats på ett avgörande vis från läget när Vanda stadsstyrelse gav sitt svar till den föregående motionen som handlade om denna fråga.

På basis av ovan anförda fakta föreslår vi undertecknade fullmäktigeledamöter att Vanda sätter igång förhandlingar samt gemensamma ägarstyrningsåtgärder tillsammans med minoritetsägaren Helsingfors.

Ägarna bör göra/låta göra en omfattande riskbedömning av Fennovoimas kärnkraftsprojekt. Med det samma bör man utreda på vilka villkor och genom vilka förfaringssätt det vore möjligt att lösgöra sig från projektet.

Utgående från dessa bedömningar vore det möjligt att fatta beslut om igångsättandet av åtgärder för lösgörningen”.

Stadsfullmäktige 12.6.2017 § 43

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Koncernservicen konstaterar följande om motionen:

Enligt aktiebolagslagen (624/2006, ABL) utövar aktieägarna sin beslutanderätt på bolagsstämman. Enligt 5 kap. 2 § i ABL beslutar bolagsstämman i princip endast om ärenden enligt det som föreskrivs i aktiebolagslagen eller bestäms i bolagsordningen. Styrelsen kan också genom sitt beslut föra ett enskilt ärende som hör till styrelsens allmänna behörighet, som en fråga som rör bedrivandet av affärsverksamhet, till bolagsstämman för avgörande. På bolagsstämman kan dessutom aktieägarna enhälligt fatta beslut i ett ärende som hör till styrelsens allmänna behörighet.

I styrelsens förevarande investeringsbeslut är det fråga om ett ärende som hör till styrelsens allmänna behörighet och vilket det inte finns bestämmelser om i bolagsordningen. Vanda Energi Ab:s aktieägare har ingått ett delägaravtal om bolagets förvaltning. Med stöd av delägaravtalet avgörs bl.a. olika uppfattningar hos aktieägare om hur bolaget leds på ett affärsmässigt lönsamt sätt, i första hand genom överläggningar mellan delägarna.

Ett lösgörande från Fennovoimas kärnkraftverksprojekt är förenat med invecklade avtals- och bolagsrättsliga frågor. Aktieägarna känner inte till konsekvenserna av ett lösgörande för bolaget och därigenom för värdet på aktieägandet. Med stöd av bland annat bolagets bindande delägaravtal uppgår de ekonomiska konsekvenserna inte bara till de investeringar som gjorts eller går att beräkna utifrån den ekonomiska skada som skulle åsamkas bolaget när det som en del av lösgörandet från projektet skulle sälja sitt aktieinnehav i Kraftaktiebolaget SF. Eftersom det inte existerar en fungerande marknad för aktierna, är det inte på något sätt enkelt att "dra sig ur" (försäljning av Kraftaktiebolaget SF Ab:s aktier) på grund av det långfristiga ansvaret. Ett ensidigt beslut om att dra sig ur projektet leder redan i sig till betydande ekonomiska förluster för aktieägarna.

Vanda Energi Ab:s ekonomiska situation och bolagets förmåga att uppfylla sina åtaganden är viktiga för Vanda stad som aktieägare. Aktieägarna måste få tillgång till sådana uppgifter som de för tillfället inte förfogar över som stöd för lösningar som eventuellt påverkar bolagets resultatförmåga. Först efter detta kan man bedöma vilka lösningar som på riktigt är till fördel för bolaget och dess ägare.

Koncernservicen konstaterar att Vanda Energi Ab:s deltagande i Fennovoimas kärnkraftverksprojekt har behandlats i diskussioner mellan Vanda och Helsingfors stad hösten 2017. Under diskussionerna har man konstaterat att det är nödvändigt att inleda en för städerna gemensam utredning om juridiska frågor och ekonomiska konsekvenser i anslutning till ett lösgörande från Fennovoimas kärnkraftverksprojekt, som omfattningen av det avtalsrättsliga ansvaret. Med stöd av utredningen kan ett lösgörande från projektet och lösgörandets konsekvenser för bolagets ekonomiska situation tydligare uppskattas på grundval av fakta. Utredningen görs i samarbete med Vanda Energi Ab så att den blir färdig våren 2018.

Stadsfullmäktige har 19.11.2012 (§ 24) antecknat stadsstyrelsens svar för kännedom gällande Vanda Energi Ab:s placeringar i kärnkraft samt riskerna med kärnkraft. Efter detta har de ekonomiska riskerna i anslutning till Vanda Energi Ab:s kärnkraftsprojekt Fennovoima samt den ägarstyrning som riktas till bolaget behandlats i **stadsfullmäktige** 2.3.2015 (§ 19 och § 20) vad gäller motsvarande frågeställningar. Senaste gången gav **stadsstyrelsen** ett svar 8.5.2017 (§ 9) på vidtagandet av ägarstyrningsåtgärder och lösgörandet av Vanda Energi Ab från Fennovoimas kärnkraftverksprojekt. Eftersom tidigare motioner och de svar som redan getts berör samma frågor som nu, hänvisar vi till det som redan tidigare framförts i ärendet.

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge ledamoten Timo Juurikkala och 20 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med koncernservicens verksamhetsområdes förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Stadsdirektören ändrade sitt förslag så att beslutet kompletterades med punkt c) *konstatera att utredningen förs till stadsstyrelsen när den färdigställs.*

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade att

- a) ge ledamoten Timo Juurikkala och 20 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med koncernservicens verksamhetsområdes förslag,
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom, och
- c) konstatera att utredningen förs till stadsstyrelsen när den färdigställs.

Stadsfullmäktige 22.1.2018 § 11**Stadsstyrelsens förslag:**

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- Timo Juurikkalas och 20 andra ledamöters motion om att Vanda Energi ska dra sig ur Fennovoimas kärnkraftverksprojekt

Anvisningar för sökande av ändring: 4.1 Besvärsförbud

Närmare information:

biträdande stadsdirektör Martti Lipponen, tfn 09 839 22033; fornamn.efternamn[at]vantaa.fi